

Številka: 900-18/2011-2
Datum: 9. 5. 2011

ZAPISNIK

o razpravi na sestanku o varstvu pred utopitvami, ki je bil 20. 4. 2011 ob 11. uri v prostorih Uprave RS za zaščito in reševanje.

Prisotni:

Seznam prisotnih je priloga zapisnika.

Na začetku je Darja Žličar, predstavnica Uprave RS za zaščito in reševanje (uprava), predstavila razloge za sklic sestanka, njegov namen in cilje.

Na upravo v zadnjem času prihaja vedno več vprašanj, povezanih z nekaterimi predpisanimi ukrepi varstva pred utopitvami. Med pristojnimi organi in uporabniki predpisov se pojavljata različno razumevanje in razlaga posameznih določil Zakona o varstvu pred utopitvami ter izvedbenih aktov. Največ nejasnosti je povezanih z obratovalnim časom kopališč, obvezno prisotnostjo reševalca iz vode med učenjem plavanja v okviru šolske ali zunajšolske dejavnosti, s primerno usposobljenostjo vaditeljev oziroma učiteljev plavanja ter predpisano opremo in sredstvi na kopališčih. Gre za ukrepe varstva pred utopitvami, ki so v pristojnosti različnih resornih ministrstev, zato so bili na sestanek vabljeni predstavniki ministrstev, inšpekcijskih služb, športnih zavodov in društev, upravljavcev kopališč in drugih organizacij, ki se v praksi srečujejo s težavami pri izvajanju predpisanih ukrepov varstva pred utopitvami.

Namen sestanka je bil evidentirati morebitne težave in vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi z ukrepi varstva pred utopitvami, cilj pa najti skupna stališča in mogoče rešitve.

Darja Žličar je pred razpravo izpostavila nekatera ključna določila Zakona o varstvu pred utopitvami in Pravilnika o ukrepih za varstvo pred utopitvami na kopališčih, ki se nanašajo na navedene težave (naloge in odgovornost reševalca iz vode, odgovornost upravljavca kopališča, varnost organiziranih skupin na kopališču ipd.). Poudarila je, da morajo biti predpisani ukrepi smiselni, izvedljivi v praksi in usmerjeni h končnemu cilju, to je zagotavljanju zadostne varnosti in čim manjšemu številu nesreč oziroma utopitev.

V splošni razpravi so sodelovali vsi prisotni. V nadaljevanju so navedene najbolj **izpostavljene težave oziroma vprašanja**.

1. Različno razumevanje pojma *obratovalni čas kopališča*:

- ali je to čas, ko je kopališče odprto za katerega koli uporabnika bazena;
- ali upravljavci kopališč obratovalni čas krajšajo zaradi zniževanja stroškov (zagotavljanje obvezne prisotnosti reševalca iz vode);
- kako je zunaj obratovalnega časa naravnega kopališča zagotovljena dostopnost do obale;
- ali šole lahko organizirajo plavalne tečaje na kopališču zunaj obratovalnega časa in brez prisotnosti reševalca iz vode.

2. Obvezna prisotnost reševalca iz vode, njegova odgovornost in zadolžitve:
 - med učenjem plavanja bi morala biti prisotnost reševalca iz vode obvezna tudi na manjših bazenih z vodno površino do 200 m² in globino vode do 1,35 m;
 - kakšna je zadostna usposobljenost osebe, ki mora biti prisotna na kopališčih, v katerih vodna površina ne presega 200m² in globina vode v nobenem delu ni višja od 1,35 m;
 - izpostavljen je bil primer, ko je pri obisku skupine otrok iz vrtca en otrok ostal pod vodo, vendar nobena izmed šestih prisotnih vzgojiteljic ni ukrepala, otroka pa je v zadnjem hipu rešil reševalec iz vode;
 - težava je tudi v obremenitvah reševalcev iz vode – poleg predpisanih nalog jim upravljavci nalagajo še druge zadolžitve.
3. Varnost, usposobljenost in odgovornost pri učenju plavanja:
 - ali so učiteljice razrednega pouka dovolj usposobljene za učenje plavanja;
 - ali morajo učiteljice razrednega pouka, ki imajo naziv vaditelja plavanja, obnavljati licenco;
 - ali vaditelj plavanja, ki nima VII. stopnje izobrazbe, lahko otroke uči plavati v šoli v naravi;
 - ali je treba predpisane ukrepe upoštevati tudi pri organizaciji šole v naravi na Hrvaškem oziroma ali je nujen reševalec iz vode med šolo v naravi, če je organizirana na javni plaži ali v bazenu hotela na Hrvaškem;
 - ali je profesor športne vzgoje dovolj strokovno usposobljen tudi za reševanje iz vode;
 - ali športni pedagog potrebuje licenco Plavalne zveze Slovenije za poučevanje na tečajih plavanja v šolah in v klubih v okviru letnega programa športa;
 - kdo lahko uči plavanje v programu Zlati sonček, ki je del letnega delovnega načrta vrtca ali šole;
 - ali lahko na deseturnih tečajih plavanja v okviru Zlatega sončka, ki so del letnega delovnega načrta, poučujejo tudi vaditelji, ki nimajo VII. stopnje izobrazbe, in vzgojiteljice;
 - ali lahko na dvajseturnih tečajih plavanja po 109. a členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki so del letnega delovnega načrta, poučujejo tudi vaditelji, ki nimajo VII. stopnje izobrazbe;
 - ali se morajo na športnih dnevih s plavalno vsebino upoštevati normativi za plavanje ali za spremstvo otrok;
 - ali je treba na športnih dnevih, na katerih poteka preverjanje znanja plavanja (torej ne gre za učenje plavanja), upoštevati normative za plavanje ali za spremstvo otrok in ali lahko otroke preverjajo tudi vaditelji, ki nimajo VII. stopnje izobrazbe;
 - kakšni sta potrebni in zadostni usposobljenost in izobrazba osebe, ki otroke uči plavati v okviru šolskega programa;
 - vprašanje licenciranja vaditeljev oziroma učiteljev plavanja (usposobljenost – izobrazba).
4. Zmanjševanje stroškov na račun varnosti:
 - zaradi varčevanja in krčenja stroškov se kršijo predpisani normativi, kar je nedopustno.
5. Stroški upravljavcev kopališč:
 - letni stroški delovanja manjšega kopališča so približno 50.000 evrov, večjega pa 450.000 evrov;
 - tehnični predpisi so prestrogi, lastniki in upravljavci kopališč vedno težje izpolnjujejo visoke zahteve za predpisano opremo in sredstva na kopališču;
 - objekti postajajo zastareli, ker ni denarja za rekonstrukcijo in nabavo nove opreme;
 - zaradi neizpolnjevanja zahtev se pojavlja nevarnost, da bo treba nekatere objekte zapreti.
6. Ukrepi varstva pred utopitvami pri šolskih, športnih ali interesnih dejavnostih:

- ukrepe varstva pred utopitvami pri športnih dejavnostih na podlagi Zakona o športu določa Pravilnik o ukrepih za varstvo pred utopitvami pri organiziranih športnih dejavnostih;
- nejasnosti se pojavljajo le pri učenju plavanja v okviru vzgojno-izobraževalnih procesov v šoli, ker v praksi niso jasno določene pristojnosti in potrebna usposobljenost posameznih udeležencev v učnem procesu.

Ugotovitve, sklepi in predlogi:

1. Pravilnik o ukrepih za varstvo pred utopitvami pri organiziranih športnih dejavnostih ureja ukrepe za zagotavljanje varnosti pri izvajanju športnih dejavnosti na in v vodi ter ob njej, ki jih določajo predpisi o športu, ne ureja pa dejavnosti v okviru šolskih programov. Določa ukrepe pri izvajanju programov učenja plavanja zunaj kopališč in ukrepe pri izvajanju vadbe ter tekmovanj.
2. Slovenski predpisi o varstvu pred utopitvami veljajo na ozemlju Republike Slovenije. Organizator letovanja v tuji državi je, ne glede na veljavne predpise, odgovoren za skupino otrok, ki mu je zaupana v varstvo.
3. Uprava RS za zaščito in reševanje pridobi mnenje o razlagi pojma *obratovalni čas* in, če bo treba, dopolni predpis tako, da bo pojem jasn in nedvoumen, da ga ne bo mogoče razlagati na različne načine.
4. Na Ministrstvu za šolstvo in šport pristojni za področje šolstva definirajo dejavnosti na in v vodi ter ob njej, ki se izvajajo v okviru Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter podajo jasna navodila, kdo je lahko izvajalec in kako mora biti usposobljen.
5. Pripravita se pregled stanja infrastrukture športnih objektov in program usposabljanja za upravljalce in vzdrževalce kopališč. Nosilec te naloge ni bil določen.

Sestanek je bil končan ob 14.30.

Zapisala:
Darja Žličar,
višja svetovalka II

Darko But,
sekretar,
v. d. generalnega direktorja

Poslano:

- udeležencem sestanka po seznamu

Priloga:

- seznam prisotnih.